

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 10 mars 2017
Nr. ref.:RK 1048/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI50/16

Parashtrues

Veli Berisha dhe të tjerët

**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës
Supreme të Kosovës, Rev. nr. 276/2015, të 14 tetorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues të kërkesës janë: Veli Berisha, Muhamet Berisha dhe Adem Berisha (në tekstin e mëtejme: parashtruesit) nga Suhareka, të përfaqësuar nga avokati z. Zef Delhysa.

Vendimi i kontestuar

2. Vendimi i kontestuar është Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, Rev. nr. 276/2015, i 14 tetorit 2015, të cilin parashtruesit e kanë pranuar më 14 nëntor 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesit pretendojnë se u janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), me nenin 46 (Mbrojtja e Pronës), me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ) dhe me nenin 1 të Protokollit nr. 1 të KEDNJ-së.
4. Parashtruesit e kërkesës kanë kërkuar të mos u zbulohet identiteti pa shpjeguar arsyet për këtë kërkesë.

Baza juridike

5. Neni 113.7 i Kushtetutës, neni 47 i Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji), dhe rregulli 29 i Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 8 mars 2016, nëpërmjet postës, parashtruesit e dërguan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 13 prill 2016, Kryetarja e Gjykatës, me vendim, caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan, Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 3 maj 2016, Gjykata njoftoi parashtruesit për regjistrimin e kërkesës dhe Gjykatës Supreme i dërgoi një kopje të kërkesës.
9. Më 11 korrik 2016, Kryetarja e Gjykatës, me vendim, zëvendësoi panelin gjyqësor me ç ‘rast gjyqtarja Snezhana Botusharova u emërua kryesuese e panelit gjyqësor duke zëvendësuar gjyqtarin Robert Carolan.
10. Më 14 korrik 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës

Përmbledhja e fakteve

11. Më 11 maj 1953, babai i parashtruesve, Rr. N., me vendim të Rrethit Popullor të Suharekës, i është ekspropriuar një sipërfaqe toke për nevojat e ndërtimit të një çerdheje publike për fëmijë.

12. Në një datë të pacaktuar, parashtruesit e kërkesës, në cilësi të pasardhësve të Rr. N., kanë parashtruar padi në Gjykatën Komunale në Suharekë, me kërkesën që Gjykata të vërtetojë pronësinë mbi ngastrat kadastrale të theksuara si në padi, duke kërkuar që ata të shpallen bashkëpronarë me 1/3 e paluajtshmërisë.
13. Më 30 tetor 2012, Gjykata Komunale në Suharekë, me Aktgjykimin C. nr. 302/12, ka refuzuar kërkesëpadinë.
14. Gjykata Komunale në aktgjykimin e vet, ndër të tjera, ka theksuar: *“Nga ekspertiza gjeodete është provuar fakti se ngastra e eksproprijuar nga Rrustem Berisha e përshkruar në aktvendimin për eksproprijim, me formimin e operatorit të ri kadastral të vitit 1959, e që ka hyrë në fuqi në vitin 1965, është evidentuar sipas fletës poseduese nr. 409 dhe 410 si ngastra kadastrale 1992, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996 dhe 1998 si pasuri shoqërore Komuna e Suharekës përkatësisht Shtëpia e Shëndetit ZK Suharekë...”* dhe, më pastaj, *“pasi që ekziston vendimi për shpronësim (eksproprijim) dhe vendimi për kompensim të paluajtshmërisë së pronësuar gjykata vlerësoi se e paditura është pronare me vendim të organit shtetëror në bazë të nenit 20 paragrafi 2 të Ligjit themelor të marrëdhënieve juridiko pronësore, për çka edhe vendosi si në dispozitiv të aktgjykimit”*.
15. Më 27 nëntor 2012, parashtruesit paraqitën ankesë në Gjykatën e Qarkut në Prizren për shkak të lëndimit esencial të procedurës civile, të verifikimit jo të plotë dhe të gabuar të gjendjes faktike dhe të aplikimit të gabuar të së drejtës materiale.
16. Më 1 qershor 2015, Gjykata e Apelit e Kosovës nxori Aktgjykimin Ac. nr./4973/2012, me të cilin refuzoi si të pabazuar ankesën e parashtruesve dhe vërtetoi Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Suharekë, C. nr. 302/2012, të 30 tetorit 2012.
17. Gjykata e Apelit, në aktgjykimin e vet, arsyetoi: *“Kjo gjykatë, duke vlerësuar përfundimin dhe vendimin e gjykatës së shkallës së parë ka gjetur se i njëjti është i drejtë, i bazuar, se ka mbështetje në dispozitat ligjore si dhe në shkresat e lëndës, ndërkohë që janë dhënë edhe arsyet e justifikueshme të cilat i pranon edhe kjo gjykatë”*. Ndërsa, lidhur me pretendimet e parashtruesve, gjykata vlerësoi: *“Pretendimet ankimore të paditësve, kjo gjykatë i vlerëson si të pabazuara, pasi që gjykata e shkallës së parë nuk ka bërë shkelje esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore e as aplikim të gabuar të së drejtës materiale, për të cilat kjo gjykatë kujdeset sipas detyrës zyrtare”*.
18. Më 14 tetor 2015, Gjykata Supreme e Kosovës, me Aktgjykimin Rev. nr. 276/2015, refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion të parashtruesve të paraqitur kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit, duke theksuar, ndër të tjera: *“Gjykata Supreme e Kosovës ka vlerësuar se gjykatat e instancës më të ulët, në bazë të vërtetimit të drejtë dhe të plotë të gjendjes faktike, kanë zbatuar drejt dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale, se aktgjykimi i goditur dhe ai gjykatës së shkallës së parë nuk përmbajnë shkelje thelbësore të procedurës kontestimore të cilat kjo gjykatë i vëren sipas detyrës zyrtare, se gjykatat e instancës më të ulët në aktgjykimet e tyre kanë*

dhënë arsye të mjaftueshme për faktet vendimtare për gjykimin e drejtë të kësaj çështje juridike të cilat i pranon edhe kjo gjykatë”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

19. Parashtruesit e kërkesës kanë pretenduar se procedura e eksproprijimit të palujatshmërisë së paraardhësit të tyre ka qenë në kundërshti të plotë me ligjin dhe me plot parregullsi, se ndaj paraardhësit të ndjerë të parashtruesit është ushtruar dhunë policore dhe se ai nuk ka marrë kurrë kurrfarë kompensimi për pronën e eksproprijuar, ndërsa gjykatat e rregullta, me refuzimin e padisë, pasardhësve të tij (parashtruesve), i kanë mohuar të drejtën në gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe i kanë privuar nga e drejta e pronës të cilën, po të kishin një gjykim të drejtë, do ta gëzonin në bazë të trashëgimisë.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

20. Për të gjykuar mbi kërkesën e parashtruesit, Gjykata paraprakisht vlerëson nëse parashtruesi i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të parapara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

21. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

22. Më tej, Gjykata merr parasysh nenin 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

23. Gjykata i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“1. Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

dhe

2. Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

24. Gjykata konstaton se parashtruesit kanë pretenduar se me vendimin e kontestuar u janë shkelur të drejtat e garantuara me Kushtetutë, të cilat kanë përmbajtjen si në vijim:

Neni 31 [E Drejta në Gjykim të Drejtë e të Paanshëm]

1. Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike.

2. Çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për cilëndo akuzë penale që ngrihet kundër saj/tij brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj.

[.....]

Neni 46 [Mbrojtja e Pronës]

1. E drejta e pronës është e garantuar.

2. Shfrytëzimi i pronës rregullohet me ligj, në pajtim me interesin publik.

3. Askush nuk do të privohet në mënyrë arbitrare nga prona. Republika e Kosovës ose autoriteti publik i Republikës së Kosovës mund të bëjë eksproprijimin e pronës nëse ky eksproprijim është i autorizuar me ligj, është i nevojshëm ose i përshtatshëm për arritjen e qëllimit publik ose përkrahjen e interesit publik, dhe pasohet me sigurimin e kompensimit të menjëhershëm dhe adekuat për personin ose personat prona e të cilave eksproprijohet.

[.....]

25. Duke vlerësuar pretendimet e parashtruesve për shkelje kushtetuese, Gjykata konstaton se ato janë mbështetur në “konstatimin e gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike gjegjësisht vlerësimin e gabuar të provave të prezantuara nga parashtruesit nga ana e gjykatave të rregullta”.
26. Gjykata në vazhdimësi ka theksuar se nuk është kompetencë e saj që me vlerësimin vetjak të fakteve të zëvendësojë vlerësimin e bërë nga ana e gjykatave të rregullta, sepse sipas rregullave të përgjithshme është detyrë e atyre gjykatave të vlerësojnë faktet të cilat gjenden para tyre (Shih rastin KI47-48/15, Vlerësimi i Kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës, AC-II-14-0057, të 12 marsit 2015, parashtrues *Beqir Kosokoviku e Mustafë Lutolli*), ndërsa detyrë e kësaj gjykate është të vlerësojë nëse procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm ashtu siç kërkohet me nenin 6 (Shih, ndër të tjera, *Edwards kundër Mbretërisë së bashkuar*, 16 dhjetor 1992., f. 34, seria A, nr. 247 dhe B . *Vidal kundër Belgjikës*, 22 prill 1992. f. 33, seria A, nr. 235).
27. Bazuar në parimin e subsidiaritetit, Gjykata nuk mund të marrë rolin e gjykatës së shkallës së katërt dhe nuk gjykon lidhur me rezultatin përfundimtar të vendimeve gjyqësore (Shih, rasti *Fc Metrebi v Georgia*, par. 31, Aktgjykimi i GJENDJ-së, i 31 korrikut 2007), e që gjykuar sipas rrethanave të rastit qëllimi

- primar i parashtruesve duket të ketë qenë pikërisht kontestimi i rezultatit të procesit gjyqësor.
28. Asgjë në rastin e prezantuar nga ana e parashtruesve nuk provon se procesi gjyqësor si tërësi, në rastin konkret, ka qenë i padrejtë apo arbitrar në mënyrë që Gjykatën ta bindë se është cenuar esenca e të drejtës në gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
  29. Bazuar në sa u tha më lart, i ka takuar gjykatave të rregullta të vlerësojnë nëse ekspropriimi i paluajtshmërisë kontestuese ishte bërë në përputhje me ligjin apo jo dhe kjo çështje ishte trajtuar në tri instanca gjyqësore duke marrë një epilog përfundimtar me aktgjykimin e Gjykatës Supreme.
  30. Gjykata më tej konstaton se Gjykata Supreme gjithashtu kishte arsyetuar plotësisht aktvendimin e saj lidhur me revizionin, duke sqaruar në mënyrë të detajuar se pse kërkesa për revizion është e pabazuar, duke argumentuar qartazi aplikimin e ligjit në fuqi dhe konstatimin e gjendjes faktike dhe atë duke vlerësuar njëkohësisht edhe vendimet gjyqësore të instancave më të ulëta gjyqësore në kuadrin e pretendimeve të ngritura nga parashtruesit.
  31. Sa i përket pretendimit tjetër të parashtruesve për shkelje të nenit 46 të Kushtetutës [Mbrojtja e Pronës], Gjykata konstaton se në paragrafin 1, të nenit 46, në mënyrë të përgjithshme Kushtetuta e garanton atë, në paragrafin 2 Kushtetuta përcakton mënyrën e shfrytëzimit të pronës duke specifikuar qartë se kjo parashihet në bazë të ligjit dhe, në paragrafin 3, ka përcaktuar mënyrën e privimit nga prona.
  32. Nga sa u tha më lart, është tërësisht e qartë se Kushtetuta i referohet një prone ekzistuese dhe nuk parasheh në nenin 46 (që kontestohet nga parashtruesit) të drejtën e fitimit të pronës.
  33. Gjykata me këtë rast vë në dukje se, në bazë të nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut], *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”*, andaj, duke qenë se *“Gjykata Kushtetuese është autoriteti përfundimtar në Republikën e Kosovës për interpretimin e Kushtetutës”* (neni 112 i Kushtetutës), edhe Gjykata kur vendos për kërkesat që kanë objekt shqyrtimi shkeljen eventuale të drejtave të njeriut domosdo i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së.
  34. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se në rastin *Marckx kundër Belgjikës* lidhur me të drejtën e pronës (GJEDNJ në aktgjykimin e saj), ndër të tjera, kishte theksuar se Gjykata pranoi që neni 1 i Protokollit 1 që mishëron të drejtën e secilit për respektimin e pasurisë së tij *“nuk e garanton të drejtën për të marrë pasuri me anë të trashëgimisë apo shprehjes së një vullneti me pasoja juridike pasurore”* (Shih *Marckx kundër Belgjikës*, kërkesa nr. 6833/74, e 13 qershorit 1979), pra është tërësisht e qartë se as Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të njeriut (KEDNJ), në nenin 1 të Protokollit 1 të saj, kur i referohet të drejtës së pronës nuk e garanton të drejtën në fitimin e pronës (pasurisë), sepse çështja e fitimit të pronës rregullohet me ligj dhe kontestet eventuale zgjidhen në gjykatat e rregullta.

35. Në këto rrethana të rastit, Gjykata nuk mund të gjejë shkelje të nenit 46 të Kushtetutës, gjegjësisht nenit 1, të Protokollit 1, të KEDNJ-së [E drejta e pronës], sepse parashtruesit nuk kishin një pronë ekzistuese, nuk e shfrytëzonin atë dhe nuk ishin deprivuar në mënyrë të kundërligjshme nga prona, gjë që gjykatat e rregullta në tri instanca gjykimi edhe e kishin konstatuar qartë.
36. Gjykata gjithashtu refuzon kërkesën për moszbulim të identitetit, sepse parashtruesit nuk kishin paraqitur asnjë arsye të vetme apo fakt që do ta mbështeste këtë kërkesë.
37. Bazuar në atë që u përmend më lart, Gjykata konstaton se faktet e paraqitura nga parashtruesit në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e të drejtës në gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe të drejtës së pronës, andaj në përputhje me rregullin 36, paragrafi 2, pika (b) dhe (d), gjen se kërkesa duhet të deklarohet e papranueshme, si qartazi e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe në pajtim me rregullin 36 (2) (b) dhe (d) të Rregullores së punës, më 14 korrik 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Altay Suroy

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

Peza Hajrizi